

Cultura libre de Estado

Published by [Interacció](#) [1] on 17/01/2017 - 10:06 | Last modification: 05/02/2026 - 15:12

[Jaron Rowan](#) [2] | [Traficantes de sueños](#) [3]

«**Té cabuda una cultura lliure d'estat en les institucions?**» Jaron Rowan reflexiona al voltant d'aquesta idea, fent un repàs del camí traçat per l'anomenada cultura lliure, de les seves limitacions i dels reptes amb què s'enfronten avui el sector cultural i les institucions amb un **canvi de paradigma** que està transformant el funcionament tradicional de l'estat envers el sector cultural. Aquest llibre és, primer de tot, **una crida a les formacions polítiques del canvi** per no oblidar el poder de la cultura en la transformació cap a una societat més rica i democràtica.

L'obra repassa el paper de la cultura de la transició i els seus efectes adversos en les polítiques culturals actuals i és crítica amb l'estratègia de l'administració de transformar la cultura en un factor de desenvolupament econòmic a través d'un dens entramat institucional, en el nom de les indústries culturals. Al llarg de les seves pàgines analitza el context en què es troba la cultura lliure, i com les seves potencialitats econòmiques s'han vist truncades per un Estat espanyol institucional i tacat per trames corruptes i el clientelisme.

La gestió comuna de la cultura ens du a un paradigma de la propietat dels equipaments culturals completament diferent, i aquest és l'eix central de '[Cultura libre de Estado](#) [4]': **l'aparició de la noció d'allò «comú», la crisi dels sistemes de gestió i d'explotació tradicionals** i l'important paper de models com el públic no estatal (associacions, ONG, organitzacions de veïns...) i el de la gestió cívica **i del seu difícil encaix en la burocràcia institucional**. Analitza l'important rol d'aquests models a escala municipal, denunciant la manca de vertaderes polítiques culturals en aquest àmbit.

Com apunta Rowan, **després d'aconseguir infiltrar-se amb el 15M** en diversos processos, grups, partits i institucions – en definitiva, amb la seva institucionalització – **la cultura va quedar relegada a un segon pla**, incòmoda i difícil d'introduir en els grans discursos polítics. «L'agitador cultural» **reprova la dimensió més política de la cultura, basada en guerres culturals** sense diàleg, protagonitzades entre els nous governs municipalistes i els escàndols incitats per la caverna mediàtica, resultants en causes judicials i destitucions polítiques, **un joc del poder d'una societat neoconservadora** amb l'objectiu de l'aniquilació del pensament crític. Un sector que, per contra, sí que ha reconegut la gestió de la cultura popular, en tant que produeix identitat de nació i posa de relleu els valors tradicionals.

L'autor insisteix en que **«la cultura “comuna” no té vocació pública, les institucions públiques es regeixen per l'interès general i aquest no és per res reduïble al bé comú»**. Mentre aquesta demana la capacitat crítica i la invenció d'unes comunitats amb uns objectius i preocupacions molt concrets, el sistema públic estandarditza. Per tant, no pot complir un servei públic ni sotmetre's a les normatives i el sistema públic, amb els seus sistemes de vigilància i avaluació. D'altra banda, destaca la necessitat de treballar en la **construcció de noves institucions més democràtiques, accessibles i capaces de rendir comptes**, retornar les institucions a la ciutadania – fins ara sotmeses a interessos particulars i trames de corrupció – i **crear espais de convivència d'ambdós models**.

Algunes de les reflexions de Rowan assenyalen que cal pensar la cultura com un ecosistema que impliqui tant espais comuns com espais públics, amb tots els actors respectius, com un conjunt de valors que necessiten ser cuidats i respectats i **cal definir polítiques que acompanyin les transformacions socials i polítiques** que estem vivint a l'estat. En definitiva, i citant la frase amb què clou aquest llibre, «**la cultura aspira a ser democràtica i avui tenim una oportunitat per aconseguir-ho que no podem deixar escapar**».

Podeu consultar aquest [llibre](#) [4] al [Centre d'Informació i Documentació](#) [5]

[Inicieu sessió](#) [6] o [registreu-vos](#) [7] per a enviar comentaris

Tags: governança cultural

Tags: estudis socials de la cultura

Tags: equipaments culturals

- [8]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2017/cultura-libre-estado>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://interaccio.diba.cat/members/sirjaron>

[3] <https://www.traficantes.net/>

[4] <http://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45423>

[5] <http://cercles.diba.cat/>

[6] <http://interaccio.diba.cat/>

[7] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[8] <https://interaccio.diba.cat/node/6790>